Council of the European Union

Brussels, 30 May 2024
(OR. en, nl)

10486/24

Interinstitutional File: 2023/0463(COD)

AG 114
JAI 910
FREMP 277
DISINFO 85
HYBRID 90
MI 555
DATAPROTECT 227
AUDIO 68
CONSOM 200
TELECOM 197
CODEC 1376
INST 205
PARLNAT 91

COVER NOTE

From:	The Senate of the Dutch Parliament
date of receipt:	20 March 2024
To:	The Executive Vice-President of the European Commission
Subject:	Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL establishing harmonised requirements in the internal market on transparency of interest representation carried out on behalf of third countries and amending Directive (EU) 2019/1937 [doc. 16889/23 + ADD1 - COM(2023)637] - Opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find attached the opinion[1] of the The Senate of the Dutch Parliament on the above.

[1] Translation(s) of the opinion may be available on the Interparliamentary EU Information Exchange website (IPEX) at the following address: https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/document/COM-2023-0637

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Uitvoerend Vicevoorzitter van de Europese Commissie
De heer M. Šefčovič
Wetstraat 200
1049 Brussel
België

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum *20 maart 2024*
betreft *Pakket betreffende de verdediging van de democratie*
ons kenmerk *174583u*

Geachte heer Šefčovič,

De vaste commissies voor Binnenlandse Zaken en voor Europese Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van het pakket betreffende de verdediging van de democratie van de Europese Commissie van 12 december 2023[1]. De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** hebben naar aanleiding van de mededeling[2] in het kader van de politieke dialoog nog een aantal vragen. De fractieleden van **Volt** sluiten zich graag bij deze vragen aan.

"*Ter voorbereiding van de verkiezingen voor het Europees Parlement heeft de Commissie in oktober 2023 een evenement op hoog niveau over verkiezingen georganiseerd, waarbij de lidstaten, EU-instellingen, ngo's en de academische wereld werden samengebracht om ideeën te opperen over de ondersteuning van de opkomst, de weerbaarheid van de kiesstelsels, en eerlijke en inclusieve verkiezingen in de hele Unie*", zo is te lezen in de mededeling van de Europese Commissie.[3] Kan zij de uitkomsten van de samengebrachte ideeën delen met de Eerste Kamer, zo vragen deze leden.

"*De EU heeft haar strategische communicatierespons op desinformatie versterkt door middel van het Commissienetwerk tegen desinformatie.* […] *De initiatieven omvatten opsporing, actieve "prebunking" (weerlegging op voorhand) en ontkrachting en gerichte campagnes voor de aanpak van de COVID-19-pandemie, evenals een uitgebreide en continue reactie op door de Russische staat gefinancierde desinformatie rond zijn aanvalsoorlog tegen Oekraïne. De resultaten zijn tot uiting gekomen in de doeltreffendheid waarmee uitdagingen sneller en op meer gecoördineerde wijze kunnen worden aangepakt. Dit heeft ook een bredere bijdrage geleverd aan de democratische veerkracht*", aldus de mededeling van de Europese Commissie.[4]

---

[1] COM(2023)630, COM(2023)636, COM(2023)637, C(2023)8626 en C(2023)8627; zie tevens dossier E240001 op de Europapoort van de Eerste Kamer (https://www.eerstekamer.nl/eu/).
[2] COM(2023)630.
[3] COM(2023)630, p. 14-15.
[4] COM(2023)630, p. 19-20.

De fractieleden van GroenLinks-PvdA vragen waaruit de genoemde resultaten inzake versterking en bredere bijdrage blijken. Kunnen deze resultaten met de Eerste Kamer worden gedeeld?

Als een belangrijk instrument om manipulatie van verkiezingsprocessen te beperken, worden grote sociale mediabedrijven uitgenodigd om deel te nemen aan het opstellen van vrijwillige gedragscodes en crisisprotocollen. "*Een voorbeeld is de ambitieuze nieuwe praktijkcode betreffende desinformatie, die in juni 2022 is ondertekend door een breed scala aan ondertekenaars*", aldus de mededeling van de Europese Commissie.[5] Wie hebben deze allemaal ondertekend? Was X, het voormalige Twitter, ook onderdeel van deze groep ondertekenaars? Zo nee, hoe kan X hier wel in worden betrokken?

De Europese Commissie schrijft verder dat het "[b]*elangrijk is dat aan de code ook een solide monitoringkader en een transparantiecentrum verbonden zijn om transparantie en verantwoordingsplicht te waarborgen.*"[6] In hoeverre is dit afdwingbaar door de Commissie? Acht zij de vrijwilligheid opportuun? Of overweegt de Commissie om dit alsnog verplicht te maken op straffe van een boete?

Liggen er bij de Europese Commissie ook voorstellen op tafel om van de gigantische techbedrijven uit de Verenigde Staten en China te eisen dat zij een Europese afdeling hebben, en om ze in omvang te beperken? Kan de Commissie inzicht geven in de vraag of er aan initiatieven in deze richting met betrekking tot vestiging en opdeling van deze bedrijven uit de Verenigde Staten en China gewerkt wordt?

"*In januari en september 2023 hebben de ondertekenaars van de code, waaronder onlineplatforms, verslag uitgebracht over de geboekte vooruitgang*", zo lezen de fractieleden van GroenLinks-PvdA in de mededeling van de Europese Commissie.[7] Wat is hiervan de appreciatie van de Commissie?

Zij schrijft voorts dat er "*een ongekende hoeveelheid informatie verstrekt* [is] *over de wijze waarop zij hun verbintenissen ter bestrijding van desinformatie uitvoeren*.[8] Was dit in de optiek van de Europese Commissie voldoende? Welke lering heeft de Commissie hieruit getrokken? Wat kon er beter in haar optiek?

[5] COM(2023)630, p. 21.
[6] COM(2023)630, p. 21.
[7] COM(2023)630, p. 21.
[8] COM(2023)630, p. 21.

De vaste commissies voor Binnenlandse Zaken en voor Europese Zaken zien met belangstelling uit naar de reactie van de Europese Commissie en ontvangen deze graag uiterlijk binnen **drie maanden** na dagtekening van deze brief.

Hoogachtend,

I.M. Lagas MDR
Voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken

Prof. dr. E.B. van Apeldoorn
Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken

Courtesy translation

European Commission
attn. Mr M. Šefčovič, Executive Vice-President
Wetstraat 200
1049 Brussels
Belgium

datum *20 March 2024*
betreft *Defence of democracy package*
ons kenmerk: *174583u*

Dear Mr Šefčovič,

The members of the standing committee for the Interior and the standing committee for European Affairs have taken note with interest of the defence of democracy package announced by the European Commission in its Communication of 12 December 2023[1]. The members of the parliamentary party of **GroenLinks-PvdA** (**GreenLeft Alliance-Labour Party**) have a number of questions relating to the Communication[2] which they wish to ask in the context of the political dialogue. The members of the **Volt** parliamentary party wish to associate themselves with these questions.

The following passage appears in the Communication of the European Commission:
'*In preparation of the European Parliament elections, the Commission organised a high-level event on elections in October 2023 bringing together Member States, EU institutions, NGOs, and academia to put forward ideas on supporting voter turnout, the resilience of the electoral systems and fair and inclusive elections across the Union.*'[3] These members wish to know whether the Commission can share with the Senate the ideas that have been put forward.

Elsewhere the Communication states: '*The EU has stepped up its strategic communication response to disinformation through the Commission's Network against Disinformation (NaD).* […] *Initiatives include detection, active pre- and debunking, and targeted campaigns addressing the COVID-19 pandemic, as well as a comprehensive and constant reaction to Russian state-sponsored disinformation around its war of aggression against Ukraine. The results have been shown in the ability to be effective in addressing challenges more rapidly and in a more coordinated manner. This has also made a broader contribution to democratic resilience.*'[4]

---

[1] COM(2023) 630, COM(2023) 636, COM(2023) 637, C(2023) 8626 and C(2023) 8627; see also electronic dossier number E240001 on the Senate's website (https://www.eerstekamer.nl/eu/).
[2] COM(2022) 630.
[3] COM(2023) 630, pp. 14-15.
[4] COM(2023) 630, pp. 19-20.

The members of the GroenLinks-PvdA parliamentary party wish to know what evidence there is of these results in terms of the stepping up of the response and the broader contribution. Can these results be shared with the Senate?

As a key way of limiting the manipulation of electoral processes, large social media companies are invited to participate in establishing voluntary codes of conduct and crisis protocols. According to the European Commission's Communication, '*An example is the ambitious new Code of Practice on Disinformation signed in June 2022 by a wide range of signatories*.'[5] Who are all these signatories? Was X (formerly Twitter) one of them? If not, what can be done to involve X after all?

The European Commission also writes that '*Importantly, the Code also comes with a solid monitoring framework and a Transparency Centre to ensure transparency and accountability*.'[6] To what extent is this enforceable by the Commission? Does the Commission consider the voluntary nature of the codes to be appropriate? Or is the Commission considering making them mandatory after all and introducing penalties for non-compliance?

Does the European Commission also have proposals in place to demand that the huge tech companies from the United States and China have a European department and to limit their size? Can the Commission shed any light on whether work is under way to develop initiatives of this kind in relation to the establishment and division of these companies from the United States and China?

The members of the GroenLinks-PvdA parliamentary party note that the Communication of the European Commission states that '*In January and September 2023, the Code's signatories, including online platforms, reported on progress, [...]*.'[7] What is the Commission's assessment of this progress?

The Communication goes on to state that '*an unprecedented level of information [has been provided] on the way they implement their commitments to fight disinformation*'.[8] Does the European Commission consider that this was sufficient? What lessons has the Commission learned from this? What does it consider could have been done better?

[5] COM(2023) 630, p. 21.
[6] COM(2023) 630, p. 21.
[7] COM(2023) 630, p. 21.
[8] COM(2023) 630, p. 21.

The members of the standing committee for the Interior and the standing committee for European Affairs await the reply of the European Commission with interest and would be grateful to receive it within **three months** of the date of this letter at the latest.

Yours sincerely,

I.M. Lagas MDR
Chair of the standing committee for the Interior

Professor E.B. van Apeldoorn
Chair of the standing committee for European Affairs